

Napels & Amalfikust – veelgestelde vragen	7
Favorieten	12
In vogelvlucht	14

Reisinformatie, adressen, websites

Informatie	18
Weer en reisseizoen	20
Reizen naar Napels & Amalfikust	22
Overnachten	25
Eten en drinken	28
Actieve vakantie, sport en wellness	31
Feesten en evenementen	33
Praktische informatie van A tot Z	36

Kennismaking – Feiten en cijfers, achtergronden

Napels & Amalfikust in het kort	42
Geschiedenis	44
De Vesuvius – van mythe tot object van hightech bewaking	48
Ischia – meer dan het eiland van de modderpakking	53
De Cilento – de wieg van het mediterrane dieet	56
Chique vissersoutfit – een rots in zee schrijft modegeschiedenis	59
Vuiniscrisis – het eeuwige gedoe rond de afvalverwerking	63
De camorra – de Campanische variant van de mafia	66
Madonnaverering en mini-altaren	69
Met de bus over de Amalfitana	72
Muurschilderingen uit de oudheid – nog altijd fascinerend	75
Bouwkoorts onder de Bourbons en de meesters van de late barok	78
La canzone napoletana – de Napolitaanse muziekscene	81

Onderweg in Napels

Napels	86
Napels – metropool waar alles kan	88
In het antieke stadshart	89
Sanità	104
Aan de Via Foria · Capodimonte	105
Aan de Via Toledo	107
Langs de zee	113
Vomero	117
Adressen	120
Reggia di Caserta	128

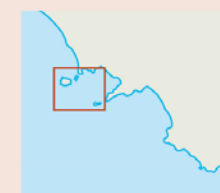
Golf van Pozzuoli	130
Het kraterlandschap van de Campi Flegrei	132
Posillipo	132
Bagnoli	133
Pozzuoli en omgeving	137
Baia en omgeving	139

Golf van Napels	142
In de ban van de Vesuvius	144
Ercolano en omgeving	144
Vesuvius	147
Villa Campolieto en omgeving	148
Portici	148
Pompeï	149
Villa Oplontis	161
Antiquarium di Boscoreale	161
Castellammare di Stabia	162
Schiereiland van Sorrento	162
Vico Equense	163
Sorrento	165
Massa Lubrense	170
Wandeling naar Punta Campanella	171

Ischia, Procida en Capri	174
Drie eilanden in de Golf	176
Ischia	176
Ischia Porto en Ischia Ponte	176
Casamicciola Terme	181
Lacco Ameno	183
Forio	185
Wandeling op de Monte Epomeo	186
Sant'Angelo en omgeving	192

Kaarten en plattegronden

Plattegronden

Napels: het antieke stadshart	94
Napels: Sanità, Via Foria en Capodimonte	102
Napels: Via Toledo, langs de zee en Vomero	114
Pompeï	152
Sorrento	167
Salerno	241

Route- en detailkaarten

Campi Flegrei en Golf van Pozzuoli	135
Punta Campanella en Baia di Ieranto, wandeling	171
Ischia: Monte Epomeo, wandeling	186
Ischia: Giardini di Mortella	189
Ischia: Serrara Fontana-Sant'Angelo, wandeling	194
Capri: Cimitero Acattolico	204
Capri: Sentiero dei Fortini, wandeling	209
Sentiero degli Dei, wandeling	220
Valle delle Ferriere, wandeling	226
Capaccio: Tenuta Vannulo	251
Trentova-Santa Maria di Castellabate, wandeling	257
Monte Gelbison, wandeling	265
Baia degli Infreschi, wandeling	275
Calorekloof, wandeling	283
Certosa di San Lorenzo	285

► Dit symbool verwijst naar de uitneembare kaart

In het hart van Napels – op de Via dei Tribunali

Napels & Amalfikust – veelgestelde vragen

Wat zijn de beste verblijfplaatsen in en rond Napels?

Kiest u voor Napels zelf, dan kunt u daar Europa's grootste oude binnenstad met haar combinatie van cultuur en volkse levendigheid van dichtbij meeleven. Van hieruit zijn dagexcursies te maken: bijvoorbeeld naar het schilderachtige Ischia-Ponte, naar de majestueuze Vesuvius of het mondaine Capri. Wie de voorkeur geeft aan een relaxtere plek buiten de miljoenenstad, vindt in Sorrento of op het schiereiland van Sorrento een prima standplaats. Er zijn goede bus- en treinverbindingen met Napels en de archeologische opgravingen in de omgeving en ook de Amalfikust en Salerno en Paestum zijn goed bereikbaar, terwijl u met de draagvleugelboot in minder dan een uur op Capri staat. Vietri sul Mare aan de Costiera Amalfitana ligt net zo gunstig. Wie ook de Cilento wil bezoeken, zou zich nog een keer moeten verplaatsen en bij-

voorbeeld in Castellabate, Acciaroli of Palinuro onderdak moeten zoeken.

Kan ik het ook goed redden zonder auto?

Ja, neem de bus, de trein, de veerboot en in Napels vooral de *funicolare* (tandradbaan) en de metro! De metropool aan de

Goede verblijfplaatsen

IN EEN OOGOPSLAG

Napels

Hoogtepunten *

Spaccanapoli: de drie hoofdstraten, Via Anticaglia, Via dei Tribunali en Spaccanapoli, bepaalden al in de Romeinse tijd het stadsbeeld van Napels **1**. Zie blz. 89.

Museo Archeologico Nazionale: Napels' archeologisch museum is een van de belangrijkste en mooiste van Europa **21**. Zie blz. 103.

Museum en stadspark van Capodimonte: het park is overweldigend in zijn – volgens planning aangelegde – schoonheid en grootte, en hetzelfde geldt voor het museum **28**. Zie blz. 106.

Reggia di Caserta: het kasteelcomplex van architect Luigi Vanvitelli doet sterk aan Versailles denken en staat op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO. Zie blz. 128.

Op ontdekkingsreis

Onopgesmukt Napels – de ‘bassi’ aan de Spaccanapoli: rond de Piazzetta Nilo wordt het Napolitaanse leven van alledag nog vol overtuiging geleefd. Een kijkje achter de coulissen **9**. Zie blz. 90.

De verloren zielen in de Santa Maria Purgatorio ad Arco: deze barokke kerk midden in de oude stad is een van de laatste plekken waar Napels' traditionele dodencultus nog in ere wordt gehouden **15**. Zie blz. 98.

Vergeten renaissanceschoonheid – Sant'Anna dei Lombardi: een beetje achteraf ligt deze voormalige kloosterkerk van de rijke en kunstminnende olivetanenorde. In het interieur bewaart deze kerk kostbare renaissancekunstwerken als een verborgen schat **30**. Zie blz. 108.

Bezienswaardigheden

Napoli Sotterranea: een belangrijk stuk van Napels' geschiedenis bevindt zich onder de grond: bijvoorbeeld die van de drinkwatervoorziening of van de mensen die zich in de Tweede Wereldoorlog in de grotten onder de stad schuilhielden **13**. Zie blz. 101.

Certosa e Museo di San Martino: dit kartuizerklooster met zijn mooie kruisgang biedt onderdak aan het aan de stadsgeschiedenis van Napels gewijde museum. Vanuit de tuin hebt u prachtige uitzichten op de stad en de Golf **50**. Zie blz. 120.

Actief

Lungomare: over de verkeersluwe promenade is het heerlijk flaneren met uitzicht op de stad en de zee. Als de zomeravonden wat koeler zijn, zie je hier veel skaters, fietsers en joggers voorbijkomen. Zie blz. 117.

Sfeervol genieten

Bij het Castel dell'Ovo: hier, op de plek waar de oude Grieken de basis legden voor Napels, is het genieten van weidse uitzichten op de zee en de stad **40**. Zie blz. 113.

Pasticceria Scaturchio: deze al sinds 1905 bestaande pasticceria is beroemd om haar gebakspecialiteiten, die je nergens lekkerder vindt dan hier in Napels **11**. Zie blz. 122.

Uitgaan

Piazza Bellini: zonder meer een van Napels' gezelligste pleinen, vooral op zwoele zomeravonden **3**. Zie blz. 89.

Fonoteca: tegen sluitingstijd nog even op zoek naar een leuke cd of dvd en dan meteen in dezelfde zaak blijven hangen voor een aperitief en een hapje eten onder het genot van lekkere muziek – dat kan alleen in cd-winkel Fonoteca op de Vomero **4**. Zie blz. 120 en 126.

Op ontdekkingsreis

De voorraadkamer van de vulkaan – de tuinen van Pompeï

De vruchtbare vulkanische bodem leverde al in de oudheid rijke oogsten op. Een wandeling door de tuinen van Pompeï gunt ons een kijkje in wat er tweeduizend jaar geleden op het menu stond.

Plattegrond: blz. 152

Voor wie: tuinliefhebbers en geïnteresseerden in tuingeschiedenis

Duur: 3 à 4 uur

Praktisch: openingstijden als die van de opgravingen, zie blz. 154.

Alternatieven: Orto dei Fuggiaschi, de tuinen van het Casa degli Amorini Dorati, Casa della Nave Europa en Casa di Romolo e Remo.

Pompeï telt rond vierhonderd tuinen,

die op het eerste gezicht nagenoeg onzichtbaar zijn: het Forum Romanum **2** ontvangt de bezoeker met kale stenen en beschadigde beelden die wuiven naar de eeuwigheid. Lavasteentjes knarsen onder uw voeten. Stof wervelt door de lucht. Echter, achter de muren van de ongeveer zeventig voor publiek geopende gebouwen in Pompeï verbergen zich hagen, struiken, bomen en weiden. En daar komt nog een veelvoud aan kleine tuintjes in de niet-toegankelijke huizen bij.

Tegenwoordig groeien in totaal meer dan tweehonderd plantensoorten binnen de muren van Pompeï. En deze soortenrijkdom kenmerkte de stad al in de oudheid.

Menu uit de oudheid

Een dprp van Pandora die aan de hand van ontelbare vondsten van organisch materiaal door het botanisch onderzoekslaboratorium van monumentenzorg kon worden gereconstrueerd. Verkoolde en verdroogde graankorrels, peulvruchten en pitten van vruchten vertellen ons hoe en waarmee de mensen uit de eerste eeuw hun moestuinen inrichtten en welke vruchten, kruiden en groenten het menu bepaalden. Van granaatappel tot olijfbom en wijnrank hebben de onderzoekers enkele moestuinen voor de huidige bezoeker gereconstrueerd en een grote *orto botanico* (botanische tuin) aangelegd. Op een oppervlak van 800 m² vindt u hier alle in de oudheid in Pompeï gangbare planten (ingang achter het forum aan de Via dell'Abbondanza schuin tegenover de Terme Stabiane **3**, uitgang bij het Foro Triangolare). Te zien zijn bijvoorbeeld fruit- en olijfbomen. Niet alleen hun vruchten waren waardevol, maar ook het hout dat de bomen opleverden: het werd gebruikt om meubels van te maken en voor de bouw van schepen en huizen. Geneeskrachtige en kruidenplanten waren op hun beurt onmisbaar in de huisapotheek. Verder

toont de botanische tuin verschillende groente- en peulvruchtensoorten, en is er een gedeelte met water- en moerasplanten die werden gebruikt voor de vervaardiging van manden en matrassen. Vlas, hennep en brem waren de belangrijkste planten voor het maken van textiel.

Antipasto in de Isistempel

Naast de organische resten zijn ook fresco's en geschriften uit de oudheid belangrijke bronnen voor onze kennis over de botanische en culinaire gebruiken van toen. Luxeuzen banketten met gesmoorde flamingo's en goulash van papegaaientongetjes waren vermoedelijk niet meer dan opschepperij onder de rijken. De Romeinse Jan Modaal en zijn vrouw aten overwegend vegetarisch. Een vroegzomerse *antipasto* van groene asperges en ricotta is te zien in de *Tempio d'Iside* **17**. Het fresco met dit vegetarische voorafje laat zien hoe belangrijk de voortbrengselen van moeder natuur waren. Het economisch fundament, ja zelfs de basis van het leven in de stad wortelde in de plantenwereld. Kaas en een beetje vis verrijkten het menu, soms ook een stukje vlees, dat in ieder geval slaven en armen zich

